

Lingua galega e literatura

Unidade 8. O galego estándar

IES Lamas de Abade
Curso 2023 / 2024

O galego estándar

As linguas son entidades vivas sometidas a todo tipo de **variacións**:

- temporais ou **sincrónicas** (galego antigo, medio ou moderno)
- xeográficas ou **sintópicas** (bloques dialectais)
- socioculturais ou **sinstráticas** (nivel culto, medio ou vulgar)
- contextuais ou **sinfásicas** (rexistro formal ou informal)

O galego estándar

As linguas desenvolvidas adoitan posuír unha variedade para as situacións formais, común a todos os falantes, é a **variedade estándar**.

En Galicia foi froito dunha intervención planificada.

NON É O ÚNICO MODELO DE LINGUA CORRECTO.

O galego estándar. Funcións

1. **Integración.**- Variedade común a todos os falantes.
2. **Prestixio.**- Variedade prestixiada empregada en rexistros formais.
3. **Referencia.**- Variedade que se toma como referencia do uso correcto da lingua.

O galego estándar. Historia da variedade estándar

Desde a época medieval, o galego descoñeceu a situación de normalidade que lles permitiu a outras linguas desenvolver o seu estándar. Só no XIX o galego recuperou o cultivo literario continuado.

O galego estándar. Historia da variedade estándar

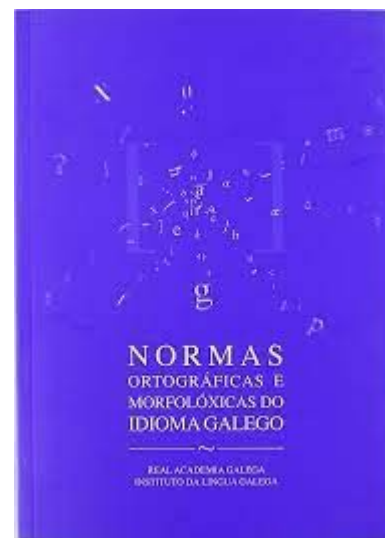
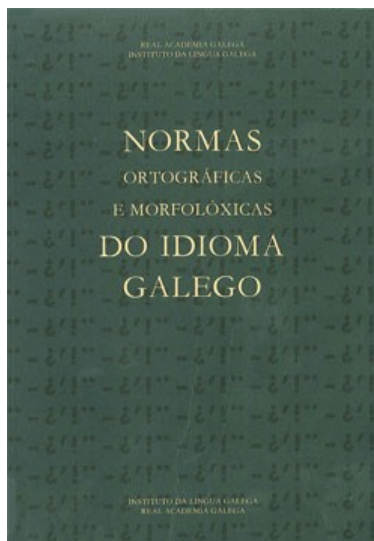
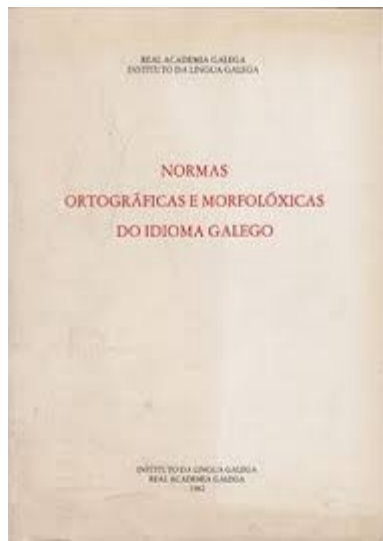
Benigno Fernández e Henrique Monteagudo propoñen catro fases:

1. **Galego popularizante** (XIX)
2. **Galego enxebrizante** (comezos do XX até 1936)
3. **Galego protoestándar** (1936 até os anos 70)
4. **Galego estándar** (Dos anos 70 até hoxe).

Normativización.

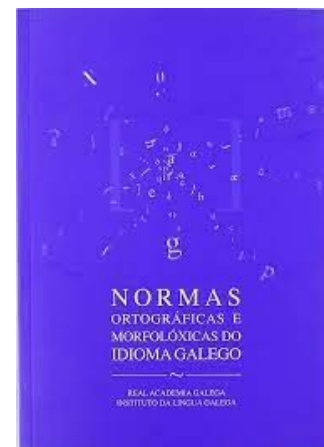
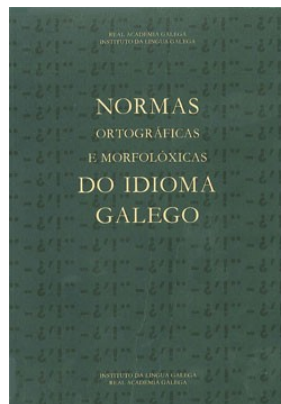
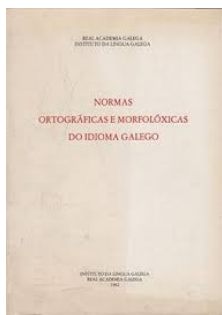
A **normativización** consiste na elaboración dunhas normas ortográficas, morfolóxicas, léxicas... de carácter supradialectal e aceptada por todas e todos.

Normativización.

Criterios:

- Historicidade**: escolla de formas etimolóxicas.
- Diasistematicidade**: na procura dun galegro supradialectal.
- Funcionalidade interlingual**: coherencia coas linguas próximas.
- Regularidade**.

Prexuizos lingüísticos

Un **prexuízo lingüístico** é un xuízo precipitado sen base suficiente emitido sobre unha lingua ou sobre os falantes desta.

EL PAÍS

Galicia

ESPAÑA · XUNTA GALICIA · A CORUÑA · LUGO · OURENSE · PONTEVEDRA · ÚLTIMAS NOTICIAS

La Real Academia Española retira "tonto" como sinónimo de gallego

La próxima edición del diccionario mantiene "tartamudo" y recupera expresiones

SILVIA R. PONTEVEDRA

Santiago - 18 MAR 2009 - 00:00CET

Prexuízos lingüísticos

Un **prexuízo lingüístico** é un xuízo precipitado sen base suficiente emitido sobre unha lingua ou sobre os falantes desta.

“Soy gallego... con perdón”

Tirso de Molina

“gallego, con licencia”

Francisco de Rojas

“Gallegos. Gente non sancta.
Esto el vulgo, que los nobles
es de lo mejor de España”

El Abanillo, Lope de Vega

Prexuízos lingüísticos

Adoitan agruparse en seis eixos temáticos: prexuízos relacionados coa falta de **utilidade** do galego, os asociados coa **pobreza e o atraso**, descortesía ou **mala educación**, **imposición** do galego, **caracterización pexorativa** e o galego como **marca ideolóxica ou profesional**.
[VER PÁXINA 121]

Prexuízos lingüísticos

Galicia Bilingüe

Moraima con Siri

María Mera

